

# *Ministarstvo finansija Jermenije*

## **STRATEGIJA ZA UVOĐENJE SISTEMA EDUKACIJE, KONTINUIRANOG PROFESIONALNOG UŠAVRŠAVANJA I KVALIFIKACIJE STRUČNJAKA IZ OBLASTI UPRAVLJANJA JAVNIM FINANSIJAMA**

*Karen Brutyan*  
*Rukovodilac Sektora za uređenje procesa nabavki i*  
*budžetsku metodologiju*

*Jerevan, 21. do 23. oktobra 2009. godine*

# UVOD

- U Jermeniji funkcije upravljanja javnim finansijama u sprovode sledeći akteri:
  - Šefovi finansija,
  - Revizori,
  - Šefovi računovodstva i računovođe, i
  - Službenici za nabavke.
- Efikasnost procesa finansijskog upravljanja veoma zavisi od stručnih kapaciteta i osposobljenosti ovih aktera.
- U Jermeniji trenutno ima oko 15,000 stručnjaka iz oblasti javnih finansija.

# POTREBA za integrisanim SISTEMOM

- Usled promena u sistemu upravljanja državom u Jermeniji i pratećih, značajnih promena u sistemu upravljanja javnim finansijama, javlja se očigledna potreba za stručnim usavršavanjem ljudi koji rade u oblasti upravljanja javnim finansijama.
- Od sticanja nezavisnosti Jermenije, organizovan je određeni broj programa stručnog usavršavanja za pomenute službenike; međutim ovi programi su uglavnom obuhvatali osnovne elemente sistema i nisu omogućivali pristup kompletnom korpusu stručnih znanja.
- Pitanje stručnog usavršavanja službenika iz oblasti javnih finansija bilo je od ključnog značaja. Postojala je potreba za sistemom koji će: (i) garantovati neophodna znanja i obrazovanje i kontinuirano stručno usavršavanje, kao i (ii) obezbediti mehanizme za kvalifikovanje.

# SISTEM KOJI TREBA UVESTI

- Cilj sistema je implementacija upravljanja javnim finansijama koje uključuje sve zaposlene sa relevantnim stručnim znanjima.
- U tu svrhu, treba preduzeti sledeće aktivnosti:
  - U upravljanje javnim finansijama uključiti što je moguće više stručnjaka sa relevantnim akademskim znanjima.
  - Obezbediti adekvatan broj stručnjaka za kontinuirano stručno usavršavanje kako bi se obezbedio neopohodni nivo i nastavak usavršavanja stručnih veština i znanja; i
  - Obezbediti postojanje sistema kvalifikovanja koji garantuje adekvatne profesionalne kapacitete stručnjaka.

# SISTEM KOJI TREBA UVESTI (nastavak)

- U predloženom sistemu, termini edukacija, kontinuirano profesionalno usavršavanje i kvalifikacije koriste se u sledećem značenju:
  - **Edukacija:** pokretanje master kurseva za specijalističke studije iz javnih finansija, koje bi se sastojale iz odgovarajućih disciplina iz oblasti računovodstva u javnom sektoru, javnih nabavki i drugih fiskalnih procesa;
  - **Kontinuirano profesionalno usavršavanje (KPU) :** implementacija programa koji imaju za cilj održavanje i unapređenje profesionalnih kvalifikacija stručnjaka;
  - **Kvalifikacije:** procena i formalne kvalifikacije stručnih kapaciteta stručnjaka.

# STRUKTURA SISTEMA

Struktura sistema:



# EDUKACIJA

- Proces edukacije bi trebalo da se organizuje kroz sistem visokog obrazovanja u vlasništvu države. Ovo ne predstavlja ograničenje nedržavnim institucijama za organizovanje programa obuke.
- Specijalistički kurs “Javne finansije” uključuju se u master programe institucija visokog obrazovanja odgovarajućeg profila. Proces edukacije bi trebalo da se finansira uglavnom iz javnih sredstava.
- Programe edukacije će izraditi institucije visokog obrazovanja u skladu sa standardima specijalizacije. Silabusom bi trebalo da dominiraju predmeti kao što su: računovodstvo u javnom sektoru, fiskalni sistem, uključujući i sistem trezora, javne nabavke, internu i eksternu reviziju i drugi komplementarni predmeti.
- Odabir tema za master tezu će se vršiti u svrhu obezbeđivanja mogućih praktičnih rešenja za trenutne probleme u sistemu upravljanja javnim finansijama.

# KONTINUIRANO STRUČNO USAVRŠAVANJE

- Proces kontinuiranog stručnog usavršavanja treba da se organizuje kroz “centar obuke” u ministarstvu finansija i ustanovama visokog obrazovanja koje implementiraju programe obuke i specijalizacije u javnim finansijama.
- Organizacije koje učestvuju identifikovaće se po principu selekcije među konkurentima.
- Učestvovanje u programima kontinuiranog stručnog usavršavanja bi trebalo da bude obavezno, a kursevi treba da se organizuju redovno – najmanje jednom godišnje.
- Kako deo stručnjaka čine državni službenici, njihov profesionalni razvoj bi se sprovodio u sklopu programa stručnog usavršavanja za državne službenike (na centralnom, lokalnom i drugim nivoima).
- Programi stručnog usavršavanja će se u celosti finansirati iz budžeta države. Takvi programi bi bili organizovani u skladu sa zahtevima i kriterijumima koje usvaja Ministarstvo finansija.
- Viši rukovodioci nadležni za uređivanje procesa upravljanja javnim finansijama bi trebalo da budu uključeni u programe kontinuiranog stručnog usavršavanja u što većoj meri, kako bi se obezbedilo adekvatno razmenjivanje iskustava.



# *KVALIFIKACIJA*

- Proces kvalifikacija se organizuje uz pomoć specijalizovanih nevladinih tela.
- U početnoj fazi uvođenja sistema ovaj proces organizuje Ministarstvo finansija.
- U okviru procesa, Ministarstvo finansija nastupa u svojstvu državnog organa zaduženog za razvoj i implementaciju politika sektora, koje će:
  - Vršiti razradu pravila za kvalifikovanje, uključujući i kvalifikacione standarde (module);
  - Vršiti nadzor nad organizacijom procesa kvalifikacija;

# KVALIFIKACIJA

- Da bi se stekle odgovarajuće kvalifikacije neophodno je položiti ispit. Kandidat može da stekne sledeće kvalifikacije u zavisnosti od položenih ispita:
  - Kvalifikovani vrhovni računovođa;
  - Kvalifikovani računovođa;
  - Kvalifikovani vrhovni revizor;
  - Kvalifikovani revizor;
  - Kvalifikovani stručnjak za nabavke;
- Proces kvalifikacije bazira se na međunarodnim standardima (modulima) za srodne profesije, kao što su ACCA, CPA i tako dalje. One koji imaju relevantne međunarodne kvalifikacije bi Ministarstvo finansija trebalo da smatra za kvalifikovane. Ministarstvo finansija takođe za prihvatljive kvalifikacije smatra i princip usvajanja:
  - Zaposleni koji su odgovarajućim pozicijama po osnovu efektivnosti kriterijuma za kvalifikovanje;
  - Ljudi koji stekli specijalizaciju iz oblasti javnih finansija u ustanovama visokog obrazovanja u skladu sa ovom Strategijom.

# *IZAZOVI U IMPLEMENTACIJI*

- Pripremna faza za reformu i niski kapaciteti postojećih zaposlenih
- Organizacija procesa i razvoj infrastrukture, i
- Implementacija i finansiranje.

# PITANJA ZA DISKUSIJU

- Da li proces kvalifikacija stručnjaka iz oblasti upravljanja javnim finansijama treba da se organizuje u okviru jednog specijalizovanog nevladinog tela?
- Koje su međunarodne kvalifikacije najpogodnije za različite oblasti specijalizacije iz oblasti upravljanja javnim finansijama?

**Hvala na pažnji!**

**Karen\_brut@minfin.am**